Ч. 200 Пятниця 5 (17) вересня 1897. Рік VII

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложеням оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в бюрі дневників Люд. Пльона і в ц. к. Старостах на провінциї

на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:

на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(Про всесловіньске віче в Люблянї).

Вчера подали ми коротку вістку про віче, яке відбуло ся в Люблянї, а на котрім явили ся відпоручники славяньских народів в Австриї. Нинї доповняємо ту вістку основнїйшим справозданєм:

Окрім послів словіньско-хорватских прибули з Загреба голова клюбу народного хорватского, бар. Рукавина і Давид Старчевич. З Моравы прибув Страньский, з Руси Барвіньский. Всїх участників віча 1700. Проводить пос. Ґреґорчіц. Почестними предсїдателями вибрані: маршалок Удетеля, посадник Грібар, пос Барвіньский, Страньский і бар. Рукавіна. Страньский сказав у привіт: Витаю збори в імени народу ческого, котрого желаня вам приношу. Славяни підуть солїдарно. Солїдарність та перетривала коаліцию, она независима від всяких констеляций в парламентї. Ваші нинїшні збори станут угольним каменем лїґи славяньскої. Проти нїмецкої спільної оборони, проголошеної в Цельовцу, лучимо ся, ми Славяни, але не проти Нїмцїв і їх правам, а лише на те, щоби виборити собі рівні права. Лучимо ся не для нападів, але для оборони, для позитивної народної і культурної працї. Союз наш не думає нїкого поборювати. Єго цїль лежить в приверненю Славянам природних прав. По сторонї Славян станули справедливі Нїмцї і Румуни. Пройшли часи, коли на ґрунтї парляменту віденьского стояв Славянин проти Славянина. Ми домагаємось для себе наших одвічних прав і свобід, а вам желаємо словами вашого поета, щоби яснїйші днї заблисли Словенцям!! — Річ Страньского закінчену по словіньски, принято з надзвичайним одушевленєм. Пос. Барвіньский повитав збори по словіньски і по руски, піднесши в довшім виводї значінє солїдарности і розвою славяньских народів в Австриї. (Річ єго подамо в цїлости). Бар. Рукавіна піднїс вагу унїї словіньско-хорватскої. Пос. Стоян з Моравы (клирикал) повитав збори іменем стариннoго Велеграду, де спочивають мощі перших славяньских апостолів і виявив желанє, щоби в дусї тих апостолів поступали теперішні Славяни, лучачись в одну цїлість. Пос. Вуковіч (Хорват) з Дальматії повитав збори в імени своїх земляків, почім приступлено до розправ, що стояли на порядку дневнім зборів.

Пос. Шустерші́ц доказував потребу заснованя полудневo-славяньского союза. Відтак обговорив справи послїдної сесиї. Обструкция звернула ся не лише проти розпоряджень язикових, але і проти конституциї та держави. Ґеґемонія Нїмцїв минула однакож безповоротно. Нїмцї знають, що їх сила зросла би, наколи би парлямент застояв ся, бо бюрократия стоїть по їх сторонї. Правиця не може вдоволити себе законами, виданими в її дусї, а жадає і такої-ж адміністрациї. Відтак потвердив, що ґр. Баденї опер ся на правици, але не прирік нїчого. Словінцї мусять приготовити ся на довголїтну рішучу опозицию (оплески і голоси: ми готові!). Ми Словінцї були союзниками, на котрих можна будовати і маємо надію, що теперішна більшість буде кріпка і що переведе свою проґраму. Резолюцию, щоби збори похвалили витворене союза полудневo-славяньского та щоби Словінцї і Хорвати витривали при більшости парляментарній, доки не буде виконана проґрама — принято одноголосно.

Пос. Феранчіч говорив про рівноправність язикову і подав до ухвали резолюцию

Полудневі Славяни домагають ся запорученої їм §. 19 конституциї повної рівноправности язикової для Словінцїв і Хорватів в Країнї, Стириї, Каринтиї і Побережю. Пос. Спінчіч обговорював справи шкільні і поставив резолюцию, щоби домагати ся шкіл народних словіньских в Триестї і словіньского язика урядового. Др. Франко (Словінець) запротестував против угнету Словінцїв в Горицях. Опісля пос. соймовий Ґрафенавер домагав ся іменованя безсторонного шефа краю і шкіл словіньских в Каринтиї. Др. Децко обговорював відносини Словінцїв в Стириї і домагав ся подїлу ради шкільної краєвої. Вкінци пос. Повше говорив про автономію национальну і домагав ся национальних і віроісповідних репрезентаций, котрі би у всїх справах народних рішали независимо. — Наради тривали 5 годин, почім предсїдатель Ґреґорчіц закрив віче желанєм успіху на всїх порушених полях.

Новинки.

Львів дня 16-го вересня 1897.

— **Стан здоровля Є. Ем. Кардинала Сембратовича,** після лїкарского бюлетину, все добрий. Четвертого дня по операциї педужий почав приймати поживу.

— **Іменованя.** Професор V-ої ґимназиї у Львові Фр. Майхрович іменований директором ґимназиї в Дрогобичи. — Секретарями судовими висшого суду краєвого у Львові іменовані: маючий титул і характер секретаря ради ад'юнкт суд. Ромуальд Левандовский і ад'юнкти

---

6)

НЕКУПНЕ.

(Оповіданє з російского — П. Н. Полевого).

(Дальше).

Двукраєв покрутив вуси, походив по комнатї, заложивши руки на плечі і задержав ся перед вахмістром.

— Ти часто назначаєш єго на роботу?

— Так. Назначаю по черзї....

— Доноси менї кождого разу, коли єго назначиш.

— Слухаю, ваше висoкоблагородіє.

Від того часу, немов що посыпалось на бідного Гвоздилина! Коли тілько єго назначить вахмістр на роботи — чи очищувати сьніг, чи возити навіз на огороди — зараз з'явить ся Двукраєв, погляне, найде що небудь не в порядку і назначить Гвоздилинови касарняка. Прийде подивити ся на їзду — на болони, чи в уїздальни — побачить Гвоздилина і зараз крикне:

— Гвоздилин! Зле сидиш!... Вахмістр, поправ єго.... Вахмістр, назначити єго завтра до служби!

І сам вдоволений своєю твердостию і постійностию прийде бувало до клюбу і всїм розповідає, як він приборкав і як остро тримає Гвоздилина.

— Я вам єго в руках держу — хвалив ся Двукраєв і Подбєльскому і Пишкину і Флїґому. — Я з него ока не спускаю.... Він менї не сьміє й пикнути.

— Та що ви, друже! — замітив єму якось раз Пишкин. — Він, кажуть, такий тихий, що й не чути єго.... А ви все на него, та на него!

— Хто вам то міг говорити — не знаю! — глубокомисльно відповів Двукраєв. — Одно лиш скажу: в моїх руках — він нешкідливий....

Пишкин здвигнув плечима і заповів сїм перших; він знав, що Двукраєва неможливо переконати, хоч єго відносини до Гвоздилина ставали вже „притчею во язицїх“ і між старшими офіцирами була вже навіть бесїда о тім, що Гвоздилина треба перенести до иншої скадрони.

Так минув майже рік. По маневрах, коли полк вернув ся до Засодимич і занятя вже наближали ся до кінця, перед осїнним відпочинком візвав раз вечером Двукраєв до себе вахмістра і заявив єму, що хоче ще перед ночию зробити ревізию в касарни скадрони.

— Люди в тебе всї в касарни?

— Всї. Лише шістьох людий вислано за сїном.

— А той? Як він там зве ся.... той?

— Гвоздилин? — спитав вахмістр.

— Так, Гвоздилин, в касарни!

— В касарни.

Двукраєв насадив шапку на голову, поправив бороду, взяв з комоди рукавички, застегнув мундур на всї ґузики і пустив ся до касарнї.

Поздоровившись з вояками, велїв їм поотвирати куферки і заявив, що буде їх ревідувати. Про око він заглянув в один-другий куферок, зробив мимоходом дві-три замітки, відтак підійшов до куфeрка Гвоздилина.

— То що за суміш! — сказав грізно. — Що тут за дранте лежить? Які то книжки у тебе? Подай їх сюди!

Гвоздилин мовчки подав книжки. Двукраєв переглянув кілька житий сьвятих і книжок для народа — аж нараз задержав ся на „Власти тьми“ Толстого.

— Що то? Хто тобі позволив держати заборонені книжки? Як сьмієш?

— Ваше високобл... почав Гвоздилин.

— Мовчати! — крикнув Двукраєв. — Вахмістр! Що то за непорядок? Книжки відобрати.... Єго на два днї до арешту....

Смертна блїдість покрила лице Гвоздилина. Двукраєв відвернув ся, заглянув ще в три куфри, виганьбив підофіцира за якісь неточности і пішов з касарнї.

Три днї опісля порушило ся цїле місточко страшним злочином, який лучив ся в досить дивних і загадочних обставинах. Штабового ротмістра Двукраєва найдено в поблизькім лїсї, недалеко від придорожного млина; він лежав окровавлений з розбитою головою; але годинник, золотий ланцушок і мошонка з грішми

судові Абонді де Борео Бордольо з Куликова і Стан. Вербицкяй з Коломиї. Секретарями судовими: судиї повітові Тадей Граб в Козові для Бережан, Людв. Марковский у Войнилові для Перемишля; редактор румуньского видання „Вістника законів держ.“ др. Флор. Лупу у Відни для Черновець; судиї повітові Вас. Занько в Зборові для Львова, Вас. Кибич в Сереті для Сучави, Ґуґо Ґарус в Устріках для Перемишля, Ів. Ярина в Старій соли для Львова, др. Кар. Войнарович в Станівцях для Черновець, др. Ігн. Сальтер в Сучаві для Сучави; ад'юнкти судові Вінк. Дольницкий в Городку для Львова, др. Ів. Хомицкий в Городенці для Дрогобича, Руд. Вальтенберґер в Товмачи для Стрия, Ів. Кочиньский в Чернівцях для Черновець, Франц Сльончка в Ліську для Перемишля, Ів. Цибик в Устріках для Львова, Алексей Сальвицкий в Борщеві для Борщева, Ад. Барткевич в Перемишли для Львова, Григ. Петричкевич в Немирові для Рави, Вільг. Йонас в Стрию для Стрия, Корнило Проскурницкий в Коломиї для Стрия, Людв. Мандибур в Буську для Підгаєць, Кар. Райнер в Сколім для Самбора, Авг. Вольф в Самборі для Перемишля, Мих. Балтарович в Кутах для Золочева, Петро Максимович у Львові для Львова, Ашер Орнштайн в Перемишли для Перемишля, Мих. Глґджук в Перемишлянах для Городенки, Володим. Гащиц в Перемишли для Перемишля, Людв. Яніш у Львові для Бучача, Филип Дрехслер в Стрию для Стрия, др. Тад. Праґловский в Сяноці для Сянгина, Мих. Коралевич в Вижници для Сторожинця, Теодор Айхель в Тернополи для Тернополя, Атанасий Скобельский в Богородчанах для Печеніжина, Аристарх Пацлавский в Чорткові для Львова, Йоаким Томашовский у Львові для Львова, Каз. Терлецкий в Чернівцях для Вижниці, Йос. Струтиньский в Буську для Теребовлї, Андр. Льорек в Судовій Вишни для Ярослава, Ант. Канчиньский в Жовкви для Заліщик, Вацлав Марковский в Перемишли для Сянока, Венямин Шварц в Самборі для Самбора, Олекса Танячкевич в Надвірній для Львова, Йос. Радеховский в Комарні для Золочева; секретар суду Ів. Кмецик в Сараєві для Стрия; ад'юнкти судові Конст. Миронович в Дрогобичи для Сокаля, Теоф. Ґелетович в Станиславові для Отинії, др. Корн. Кісіліц в Кімполюнзї для Сучави, др. Еман. Дрездмер в Чернівцях для Черновець, Макс. Кобиляньский в Сторожинци для Заставни, Ів. Чавдерн в Коломиї для Делятина, Фел. Бернацкий в Динові для Бібрки, Генр. Гуральский в Станиславові для Косова, Ст. Новодворский в Копичинцях для Копичинець, вкінци адвокат др. Юліян Брилиньский в Самборі для Львова. Судиями повітовими іменовані ад'юнкти судові: Володис. Ґолаховский в Гвіздци для Печеніжина, Йос. Якубовский в Самборі для Комарна; Ник. Вербовий в Любачеві для Зборова, Лев Герасимович в Камінці для Нового села, Ал. Штренґ в Тисьменици для Бориня, Мартин Вербицкий у Львові для Мостів великих, Теофиль Тенча в Порохнику для Чешанова, Кар. Віновский в Рожнятові для Скалата, Володис. Смульский в Березові для Городенки, Франц Бучиньский в Дрогобичи для Манастириск, Корн. Лукашевич в Садагорі для Становець, Арт. Маллєк в Сереті для Серету, др. Ерн. Мондичевский в Чернівцях для Дорна-Ватри, Ант. Твердохліб в Дрогобичи для Ярослава, Євст. Терлецкий в Щирци для Судової Вишні, Володим. Несторович в Чорткові для Устрік, Т. Ейвеліґ в Сучаві для Сторожинця, Емил. Оробко в Радівцях для Садагори, Ів. Вокрой в Радехові для Олеська, Ст. Червиньский в Калуши для Косова, Маркил Фединьский в Коломиї для Підгаєць, Йос. Райхерт в Перемишли для Борщева і Кароль Роботицкий в Лютовисках для Ходорова. В прокураториї державній іменовані: прокураторами: заступники прокураторів Адольф Червиньский у Львові для Стрия і Ів. Рожецкий в Бережанах для Бережан; заступник старшого прокуратора Ів. Кілїян у Львові для Станиславова і заступники прокуратора Йосиф Млинарский в Тернополи для Золочева. Вацлав Шомек в Сяноцї для Сянока і Володимир Михальский в Чернівцях для Черновець; заступниками прок.: адюнкти судові Ісидор Мидловский в Тернополи для Тернополя, Филомен Лятошиньский в Самборі для Золочева, Едмунд Філїп у Львові для Львова, Юл. Оліньский в Кімполюнзї для Черновець, Кароль Керберав Кербер в Стрию для Самбора, Йосиф Зайдлер в Чернівцях для Черновець і Йосиф Пашкевич в Золочеві для Золочева.

— **Перенесеня.** Секретар судовий Франц Ксав. Нівиньский з Перемишля до Бережан; — судиї повітові: Рудольф Яцковский з Підгаєць до Сколього, Мих. Панеш з Косова до Дрогобича і Ів. Вислоцкий з Городенки по Мостиск: — заступник прокуратора Тадей Малина з Золочева до Львова.

— **Ц. к. краєвоа Рада шкільна** ухвалила: 1) визначити Ів. Дякова, управителя 5-кл. школи в Яворові другим представителем учительства в ц. к. окружній раді шкільній в Яворові; іменувати: Мар. Скуличівну молодшою учит. 4-кл. шк. женьской в Самборі, Петр. Майконоку учит. в Хомяківцях. Ів. Бояковского управит. 2-кл. шк. в Томашівцях, Дам. Хомяка управителем 2-кл. школи в Розвадові; 3) перенести: Ант. Вілька з 5-кл. школи в Судовій вишни на управителя 4-кл. шк. в Нароли місті, Фр. Ліндиера директора женьскоі школи видїлової в Коломиї на посаду директора мужеской шк. виділ. в Коломиї, Петра Крайковского старшого учителя 4-кл. шк. в Єзуполи на посаду старшого учителя 5-кл. шк. в Старім місті.

— **З аепархії львівской.** Презенти одержали оо.: Мих. Щуровский на Маркову, Евг. Витошиньский з Баворова на Гнилицї велике, Амвр. Поляньский на Любінці, Хриз. Колянковский на Лолин, Йос. Охримович на Велдіж і Теодос. Строцкий на Синевідско вижне. — Кандидати стану духовного, наміряючі вступити до духовної семинариї у Львові, мають явити ся до іспиту не дня 24-го але 29-го вересня. — Дня 25, 26 і 27 с. р. відбудуть ся місийні науки духовні в Краснім коло Грималова, дек. скалатского, за благословенем митроп. ординарияту.

— **Ц. к. Дирекция зелїзниць державних.** З днем 1 вересня с. р. отворено стацию „Потутори“ лежачу на шляху ц. к. зелїзницї держ. Галич-Острів-Тернопіль для руху особового, пакункового і для необмеженого руху товарового. — Часи від'їзду поїздів особових зі стациї Потутори подані в розкладї їзди з дня 1-го мая 1897 таб. V 6.“

— **400 примірників „Бояна“,** квартетів на мужескі голоси, ІІ-го видання, призначую на дальші музикальні видання конечних підручників для сьпіву, іменно: Пісний сольових, дуетів в супроводі фортепяна, сьпівників церковних і сьвітских для шкіл і для дітий, як і дальші випуски видання „Бояна“, і продаю по зниженій цїнї 1 зр. 40 кр., з пересилкою 1 зр. 50 кр. Судьба дальшого видання залежати буде від скорої продажи сих примірників „Бояна“. — *О. В. Матюк* в Карові почта Угнів.

— **В справі фальшівників монет** у вязници, про котру ми оногди писали, видав вже краківский суд вирок і засудив одного з обжалованих Кароля Павлята на рік вязниці, увзгляднюючи ту обставину, що підроблені гроші були дуже невдалі і годі було ними кого обманити. Другого обжалованого Теодора Куферта увільнив суд зовсім від вини.

— **Шайку розбійників** викрито в Бучачи. Вправдї не всї спільники тої шайки попали в руки властий, але найголовнїйші з них вже зловлені. Именно увязнено Ант. Вороняокову, котрої чоловік перед смертию сповів подрібно о всїх убийствах; дальше увязнено Матія Вишневского, провідника шайки і властивого убийника і вкінци его жінку. Та шайка вимордувала в р. 1876 родину Меклерів

були не ткнені. Убийство очевидно було ділом мести.

Першу вість о тім страшнім злочинї принїс Гвоздилин, що того дня рано вийшов на польоване. Після его слів, він случайно наткнув ся на місце злочину і найшов штабового ротмістра ще з деякими признаками житя. Але він був такий змішаний і заклопотаний, так незручно відповідав на завдавані собі питаня, що служебний офіцир зараз велів арештувати рядового Гвоздилина і виславши патролю для стереженя тїла Двукраєва, побіг з рапортом до полковника.

За пів години страшна вість облетїла цїлий полк і всї, знаючи відносини між Двукраєвим і Гвоздилином заговорили в один голос о тім, що ротмістра не міг нїхто инший убити крім Гвоздилина. Під враженем того загального говору почалось безпроволочно і слідство.

VI.

Семен Силич від тої самої мінути, як полковник жандармериї подав єму телеґраму, почув якесь дивне одеревінє. Він нараз перестав здавати собі справу з того, що довкола него було і що з ним діяло ся...

Безпроволочно зібравши ся в дорогу, Семен Силич памятав лиш тілько, що видав перед виїздом послїдні прикази і що велів синови Дмитрови замовити осібний поїзд на —скій зелїзници. Але відтак сили і воля опустили его: він як мала дитина піддав ся супроводжаючому его синови Дмитрови, котрий на его приказ поїхав з ним разом. Без думки, не здаючи собі справи з того, що робить, він сїв до ваґона, вдивив ся у вікно і сидїв непорушно немов камінна фіґура та думав все ту саму сумну думку.

— Посрамив.... Обезчестив цїлий рід і племя!... Але нї, не вірю, щоби він був убийником... А може Господь допустив?

І потонувши в тих думках він неподвижно сидїв доси, доки син не нагадав єму, що треба вийти на стациї пообідати, або напити ся чаю. Він навіть не памятав, коли і де, переїхавши 1000 верстов, они пересїли на другу зелїзницю і на якій стациї задержали ся, щоби сїсти на повіз і їхати до Засодимич почтою.

Дуже скора їзда повоза, тягненого чвіркою добрих почтових коний і сьвіжий нічний воздух — отутили трохи Семена Силича і він прийшов до себе з того одеревіня, в якім находив ся від самого виїзду з Москви.

— Кілько верстов? — спитав він Дмитра Семеновича — і то було перше питане, яке завдав єму від двох днів в дорозї.

— Сїмдесять — відповів Дмитро Семенович.

— На рано будемо в містї.

І знов Гвоздилин попав в то бездушне отупінє і цїлком без мисли слїдив за скорим бігом коний, прислухуючись до свисту візника і глядів, як по боках дороги мигали дерева. Сумно пригадував собі тілько, що десь на дорозї перепрягали конї, що знов летїли ще скорше як перед тим і що над раном его змогла дрімота, що всьо прикрила своєю легкою заслоною до тої хвилї, коли колеса загуркотїли по препоганім бруку Засодимичів і віз задержав ся перед заїздним домом Мошка Мордкина.

Перше, що кинулось в очи Семена Силича — була тисячна товпа людий, що зібрала ся довкола заїздного дому і з великою нетерпеливостию дожидала приїзду московского мілїонера. Сам Мошко, високий і худощавий мущина, з сїдими пейсами і рідонькою бородою ожидав приїзжих на ґанку і кланяючись з пошанованєм, повів їх до призначених їм двох комнат.

— Може ясневельможним панам за мало дві комнати? — питав підлещуючись Мошко. — Може їм три, або чотири комнати треба? Я дам три і чотири.

— Нїчого не треба. Іди — сказав єму Дмитро Семенович, видячи що отець, блїдий і сумний, сїв на перше крісло і поник головою.

— Простїть.... Ми знаємо, що ясневельможний пан має великий гандель і на мілїон інтерес і ми маємо до вас велике поважане.

— Добре, добре. Іди-ж тепер!

Мошко пустив ся до дверий, але вернув ся знов і кивнувши незамітно Дмитрови Семеневичеви рукою, додав майже шепотом:

— Простїть.... Ми знаємо, чого ви сюди приїхали.... Ми всьо знаємо.... і я вам хотїв сказати, що той убийник — не убийник!.. Жиди всьо знають.... І нехай его нинї осудять пани судиї, нехай забють его.... а він не убийник. І ми маємо велике поважане для вашого вітця....

— Та підеш ти вже! — нетерпеливо крикнув вкінци Дмитро Семенович, випроваджаючи Мошка за двері. — Іди прилаць скорше конї для вітця.

— Вже готові! — крикнув Мошко з коридора і побіг впрягати конї у бричку.

Пів години пізнїйше Семен Силич вже підїздив до полковникового дому і просив донести о собі полковникови. Портиєр і двох вояків оглянули его від ніг до голови і попросиливаждати в передній.... Але по мінуті за дверми почув ся грімкий голос і поспішні кроки і вояк як куля влетїв до передної:

в р. 1878 убила Марию Гальбрехтову, а в р. 1884 вимордувала семеро осіб родини Тененгаввів.

— **На кару смерти** засуджено в Сяноці минувшого тиждня Якова Ярмарка, жида з села Лодини, що в скритоубийчий спосіб отруїв аршеником Михайла Пастурского. Ярмарок дав Пастурскому затроєний сир. Судиї присяжні узнали вину Ярмарка одноголосно.

— **З судової салї.** Перед черновецким судом присяжних вела ся від четверга до неділї карна розправа против 13 селян за злочин рабунку, крадежи і обманьства. В селї Бабинї мешкає бувший двірник Василь Губильский з своєю старою жінкою. Їх всї мають за богатих людий, тож найшли ся такі, що лакомі були на їх майно. Під проводом Дмитра Скакуна з Бабина зложила ся шайка, котра в ночи з 26 го на 27-го лютого с. р. напала сплячого Губиньского і его жінку, звязала їх і покрала грошї готівкою около 253 зр. Розбишаки повтїкали, коли Губильскому удало ся за помочию незаміченої слуги-дївчинки увільнити ся з пут і втїчи вікном. При втечі лишили розбишаки свое знаряде до розбиваня скринь і свої патики, а тим удало ся віднайти цїлу шайку. Всї признали ся до вини, з виїмкою одного Колеспюка. Трибунал поставив присяглим 60 питань. Всїх обжалованих засуджено на тяжку вязницю від 7 до 15 лїт.

— **Великий огонь**. В недїлю о 10-ій годинї вечером вибух у посесора Мордка Корна в Шипинцях, кіцманьского повіта на Буковинї, огонь, що в короткім часї знищив все збіже, пагромаджене з 1896 і 1897 рр. Обезпечену шкоду обчисляють на 50 тисячів зр. Горіюче збіже не можна було ратувати і тому люди старали ся лише, щоби огонь не перейшов на селяньскі хати і щоби цїле село не пішло з димом.

— **В справі погорільцїв в Карові** розіслав тамошний комітет ратунковий таке письмо: Декотрі з погорільцїв знаходять ся в безвихіднім положеню, особливо ті, котрих анї будинки анї збіже асекуровані не були. Асекуровавші ся в инших товариствах, не в „Днїстрі“, а іменно в Aziend-ї, нарікають, що велику суму гроший при лїквідациї обтяли, підчас коли цїле майно їм спопеліло. Огонь вибух раптово під вечер в суботу, коли люди кінчили роботу в поли коло отави і скоро обняв при сильнім західно-всхідним вітрі доми і обійстя погорільцїв, так що на-разї жадної акциї ратункової предприняти не було можна. Згоріло все до тла, а люди полишили ся тільки в тім, що мали на собі. Положенє єсть відчаянне, надія їх на прокормленє одна картофля, що лишила ся ще в поли. Люди не отямили ся ще із великих огнїв попередних, а тепер, коли трохи зачали відбудовуватись, наново спалили ся їм будинки і збіже. Лише кількох господарів мали збіже асекуроване, а девять нїчого. Село Карів, колись могуче і богате, через процеси а тепер через огнї цїлком знищене; одним словом сказати: „нещасне село“. Завязаний комітет ратунковий до несеня помочи нещастним погорільцям припоручає їх милосердию жертволюбивих Земляків і просить о поміч для них. — За комітет *о. Матюк, Теодор Піддубчишин і Євдоким Дужий.*

— **Самоубийство.** В Перемишли отруїла ся Єлена Ясеницка, вдова по греко-кат. сьвященику в Тисової, уроджена 1859 р. Причиною самоубийства була грудна недуга і прикре положенє матеріяльне.

— **Огнї.** В Дуньковичах під Перемишлем вибух дня 10 с. м. рано огонь на фільварку; згоріли мешкальні будинки, а шкоду обчисляють на 300 зр.

— **В приступі божевільства** застрілила в Бріґґе, в Бельгії, баронова Керойн в часї обіду свого мужа і служачого.

— **Штудерний мантїй.** В Янові люблиньскім в російскій Польщи мешкає один панок, що не робить нїчого, тілько волочить ся по селах і „відшептує“ слабости. Раз переходив він через село Токарі, вступив до одної господинї і попросив молока. Господиня стала нарікати, що нема молока, бо корови зле доять ся. „Вже то нич иншого, як хтось забирає менї молоко!“ Панок розглянув ся по хатї, подумав і сказав: „Таки так, молоко забирає чарівниця“. І за 3 рублї дав їй мантїй таку науку: Збирайте з цїлого тиждня молоко, а в недїлю, в саму службу Божу, робіть з него масло. Тільки мусите розібрати ся до нага при тій роботї. Тодї прийде до вас тота чарівниця, що корові забирає молоко, а ви добре єї набийте, то не буде забирати“. Взяв три рублї і пішов дальше. В селї вступає до иньшої хати, знов просить молока і знов довідує ся, що корови не дають молока. Тодї мантїй сказав до селянки: „Є тут в селї баба, що вміє чарами забирати молоко господиням. Заплатіть менї 2 рублї, а я вам скажу хто то такий і дам на ню спосіб“. Одержавши грошї обманьщик велїв селянцї пійти в недїлю до тої першої хати, там побачить она нагу жінку, як робить масло. Жінка та є чарівницею. В недїлю перша жінка повисилала всїх з дому і цїлком нага почала робити масло, але аби оббити мниму чарівницю, велїла своїм двом синам сховати ся і ждати на прихід сподїваної чарівницї. Коли-ж тота зблизила ся до вікна і увріла, що тамта робить масло, закликала: „Ти чарівниця, ти з мого молока робиш масло!“ Але в тій хвили вискочили з криївки хлопці і набили єї страшно Так мантїй пошив в дурні дві жінки і виставив їх на посьміховиско цїлого села.

— **Мантїйка.** Краківска полїция арештувала Юлїю Ґеттінґер зі Львова, що називала себе також Софією Квєціньскою. Она їздила зелїзницями між Львовом а Краковом і робила знакомости з ріжними подорожуючими женщинами, перед котрими жалувала ся, що в дорозї на відпуст украдено їй грошї і річи та виманчувала ріжні датки і жертви. Крім того пізнавши в часї розмови личні і маєткові відносини дотичної особи, їздила Ґеттінґерова до місця замешканя і там від свояків виманчувала знов або грошї або одіж. В той спосіб обдурила богато осіб в Кракові, у Львові, в Перемишли і Чернівцях.

— **Смерть від нафти.** В Золочеві купувала перед кількома днями дочка тамошного механїка Ребіха в одним склєпику нафту. З неосторожности облила жидівка дївчину нафтою, а коли дївчина звернула на то єї увагу — она хотячи дитинї показати, що говорить неправду, приблизила до неї запалену сьвічку. Очивидно запалила ся одіж на дївчинї в одній хвили, а від полумінн займила ся ще й нафта в бляшанцї, котру крамарка держала в руцї. Дївчина обхоплена полуміню вибігла на улицю, де побачив єї жандарм Яким Балько і розвиненим плащем окрив дитину та угасив на нїй огонь. Однако житя вже не уратував дївчинї, бо бідна жертва померла на другий день в страшних муках. — Два дни пізнїйше помер в Золочеві улан з 13-го полку уланів, попарений нафтою з власної неосторожности.

Телеграми.

Віденъ 16 вересня. Палата панів скликана також па день 23 вересня. Reichswehr доносить, що президента Катрайна покликано до Відня, де ставив ся також пос. Ебенгох. Оба мали конференцию з ґр. Баденїм. Здає ся, що Катрайн удержить ся знов на становищи президента палати посольскої. На першім засїданю буде проводити палатї, найстарший віком посол др. Іван Цуркан, Румун. Палата приступить зараз до вибору бюра президияльного.

Тотіс 16 вересня. По закінченних маневрах удїлив цїсар Вільгельм численних відзначень.

Атени 16 вересня. Грецке правительство зложило 40.000 фунтів штерлїнґів на виплату жовтневого купону грецкого довгу державного.

— Будьте ласкаві.... Полковник дуже вас просять!

Гвоздилин війшов до салї, де зараз стрітив его полковник, високий худощавий мужчина, в мундурі і з хрестом Володимира на шиї.

— Прошу, будьте ласкаві до мене в кабінет! — сказав він досить сухо і вимушено, подаючи Гвоздилинови руку.

Коли він війшов до кабінету і сів на кріслї коло стола, запер комендант полку двері на ключ і сів на друге крісло против Семена Силича.

— Я дуже добре розумію.... ваше.... ваше положенє.... вітця — сказав полковник — але сам собою факт такий страшний, такий визначний жорстокостию.... і вагою злочину.... що повинен вам просто сказати і наперед: суд імовірно засудить вашого сина.

Гвоздилин опер ся руками о колїна і поглянув полковникови в очи таким поглядом, що мимоволї зворушив его.

— Пане полковнику! — сказав Семен Силич дрожачим від зворушеня голосом — я не увірю вирокови вашого суду.... Мій син не може бути убийником — я его знаю....

Полковник здвигнув плечима і зморщившись сказав:

— Певне, пересьвідчене вітця.... засліплене родительским самолюбством.... Не буду спорити! Але ви певне повірите, коли я вам скажу, що всї познаки і загальний голос полку говорять против вашого сина....

— Не знаю.... Нїчого не знаю — дрожачим голосом промовив Гвоздилин — я лиш тодї повірю, коли він сам менї скаже, що він.... підлий.... убийник!

— Знов повтаряю: вітцївске серце.... Розумію.... Але для нас і для суду має вагу очевидність і ясні знаки злочину.... Всї ті знаки — і кроваві пятна на одежи і на обуви, і слїди крови на рушници, з котрою ваш син вийшов на польованє і вкінци его неясні відповіди.... Всьо винує его.... Він очевидно допустив ся убийства з мести, бо ротмістр.... покійний штабовий ротмістр Двукраєв був з ним острий.... А що він не признає ся і випирає ся злочину, то оно... мусите признати.... для суду, супротив очевидних познак.... не має значіня.

— Нехай і так — по вашому — сказав Гвоздилин — але я о одно прошу вас, пане полковнику: позвольте менї видїти ся з сином.... Позвольте зараз! Нехай він менї скаже — продовжав Семен Силич піднесеним голосом — нехай скаже всю правду.... Нехай відповість, за що він мою сїду голову оплював, за що потоптав мою честь.... мою....

І старець не видержав — залив ся сльозами.

— Успокійте ся, пане Гвоздилин, успокійте ся — сказав полковник, видимо вмягчений — не гризїть себе дармо... До тогож я тепер не маю права вам нїчого позваляти... Я зараз мушу бути в суді при остаточній розправі... і коли... засуд буде виданий, тодї, на основі §. 1116, ви можете бути допущені, під приписаним надзором, до розмови з вашим сином.

Але Гвоздилин не чув его і заєдно плакав, утираючи рукою сльози, що безупинно котили ся з его очий. Зі всього, що говорив полковник, він задержав в памяти лише страшне слово з а с у д, котре прозвучало в его ушах як похоронний дзвін.

(Дальше буде.)

За редакцию відповідає: Адам [illegible]

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.